

Gyimóthy Gábor „nyelvleckéje” a városi könyvtárban

Beszéljünk tudatosan magyarul!

Vajon mi indította, mi készteti ma is nyelvész-kedésre a formatervező műszerészt? Aki ráadásul Németországban fejezte be iskoláit, gyakorlatilag külföldön élt és dolgozott, és ma is főként Svájcban lakik, de gyakran hazalátogat. A kérdésre Gyimóthy Gábor – a sokak által ismert „Nyelvlecke” című, a magyar szókincs páratlan gazdagságát tükröző vers szerzője – maga adott választ a Csuka Zoltán Városi Könyvtárban a Magyar nyelv hete alkalmából megtartott „Beszéljünk tudatosan. Beszéljünk tudatosan magyarul!” című előadásában.

A szerző felvétele

Az előadó szívesen dedikálta legutóbb megjelent kötetét

Ahogy sokakat, *Gyimóthy Gábor*t is az 1956-os forradalom sodorta külföldre. Megtanult németül és angolul, majd egyéb nyelvtanfolyamokra is járt. Csaknem kilenc idegen nyelvvel való ismerkedés kellett hozzá, hogy egy szép napon rádöbbenjen, ő tulajdonképpen a magyar nyelv igazi szerelmese! Nyelvlecke című versét 1984-ben írta meg, és ebben a „megy”, illetve jár igének mintegy 77 rokonértelmű szavára hívta fel a figyelmet, versbe szerkesztve. Akkor még nem is sejthette, mekkora sikert arat majd vele! Gyimóthy Gábor költő, író megállapította: mi, akiknek anyanyelvünk a magyar, természetesnek vesszük, hogy él és „működik”, beszéljük, de észre sem vesszük, milyen csodának vagyunk fültanúi és gyakorlói. Éppen ezért meg kell becsülnünk azt, aminek birtokában vagyunk, és óvnunk kell attól, hogy az idegen szavak, a divatfordulatok, a rossz nyelvi beidegződések és a csúnya, helytelen beszédmodor tönkretegyék legdrágább és legbecesebb kincsünket: amihez foghatót keresve sem találunk a világ 240 nyelve között!

Gyimóthy Gábor példákkal szemléltette, mekkora kárt tesz anyanyelvünkben az idegen szavak felesleges használata. Számos esetben szükségtelen idegen kifejezést alkalmazni akkor, ha annak kiváló magyar

megfelelője is van. Ráadásul nem csak szebben, de érthetőbben is hangzik mindaz, amit mondunk vagy leírunk, amennyiben nem tűzdeljük tele felesleges idegen szavakkal. Például ha a hezitál helyett azt mondjuk: tétovázik; a tradicionális helyett hagyományos, a koncentrált helyett: összpontosít és így tovább. Sajnos, a felirataink zöme is idegen. Eladó helyett azt írják ki: sale, káros sugárzás csak UV, pedig magyarul ibolyántúli.

Helytelenek az idegen nyelvű fordításból eredő, valamint a nem megfelelő szövegkörnyezetben használt divatfordulatok is: nem igazán vagy például hat óra magasságában; valamint az igeekötők felesleges és rossz helyen való alkalmazása: megtapasztal, bevizsgál, bevállal. Ugyancsak kellemetlen, hogy napjainkban léptenyomon beleütközik az ember az illetlen, trágár nyelvhasználatba. Sajnos egyre többször hallani ilyet. Valamikor főként a kamasz fiúk vagánykodtak a trágár beszéd mellőzése. Nem árt, ha a gyermekek és az ifjak is megértik: nem az illetlen, csúnya beszéd teszi őket felnőtte! Csodaszép anyanyelvünket a rossz beszédmodor is csúfíthatja. Ahol pont van, ott ne vigyük fel a hangsúlyt!

Ha tudatosan használjuk a magyar nyelvet, és nem hódolunk be a divathóbortoknak, az igénytelenségnek és az idegen szavakkal tűzdelt a szófordulatoknak, akkor megőrizhetjük olyanunk, amilyen mindig is volt: rendkívül gazdag, tiszta és tökéletesen érthető. Ebben pedig nem kis felelőssége van a médiumoknak is, de mindannyian tehetünk érte, ha nem gépiesen követjük a divatfordulatokat, hanem „nyelv-

újításokat”, hanem tudatosan beszélünk magyarul.

Gyimóthy Gábornak élete nagy részét külföldön kellett leélnie ahhoz, hogy rádöbbenjen, nincs szebb és izgalmasabb nyelv a magyarnál. Nekünk nem kell ekkora utat megtennünk ahhoz, hogy higgyünk neki, és tovább őrizzük a magyar nyelv szépségét és tisztaságát.

Bálint Edit

2010. Érdi, Alsó u. 9. Tel.: 23/365-490; Fax: 23/364-735

ÉRD - SZEPES GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

ROVÁSKÖR 2011.

Vezeti: CZIPPÁN ISTVÁN 06-30/96-00-566

Május 24. kedd 17 óra

DR. PAP LÁSZLÓ

tanár:

A MAGYAR SZÓ KÁLVÁRIÁJA

Ez van: karikatúrában az élet

Érdi különdíj a győztesnek

Ez van! Így gondolta minden pályázó karikaturista, aki benevezett a százhalombattai országos karikatúrav versenyre, amelynek győztese, *Dluhopszki László* az Érdi Városi TV különdíjat kapta.

Azt, hogy milyennek látják maguk körül a világot, minden eddigénél többen, mint egy félszázan rajzolták le. A Százhalombattai Hírtükrök évek óta meghirdeti Ez van című karikatúrapályázatát, amelyre ezúttal százötven pályamű érkezett. A Matrica Múzeumban megrendezett kiállítás megnyitón *Vezér Mihály* polgármester adta át a díjakat. Az első helyezett Dluhopszki László lett,

aki már többször indult a versenyen, és eddig több hazai és nemzetközi karikatúramegmérettetésen bizonyult a legjobbnak. A munkái annyira megtetszettek *Bozsogi János*nak, az Érdi Televízió vezetőjének, hogy egy értékes különdíjjal is meglepte a művészt, aki a megörögött televíziónézőt rajzolta meg – őt, aki még katasztrófa (vörösiszap) idején is a készülék előtt ül...

– Dluhopszki László igen érzékeny témaválasztása ragadt meg – indokolta döntését Bozsogi János, aki régóta figyelemmel kíséri a művész munkásságát.

(temesi)

A szerző felvétele

Bozsogi János gratulál Dluhopszki Lászlónak az Érdi Tv különdíjához

Az

műsora

2011. május 16–22.

május 16. hétfő
08:00 187 magazin ism.
08:30 Ifipark ism.
09:00 Hit és Élet ism.
09:30 Négyeszmközt ism.
09:45 Elszállt egy hajó a szélben... KEKSZ II/1. magyar dokumentumfilm 60' ism. rend.: Kisfaludy András
10:45 Izörzök Örség 50/4 gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 26' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
11:15 Érdi Panoráma ism.
11:45 Tea két személyre ism.
15:00 Négyeszmközt ism.
15:15 187 magazin ism.
15:45 Ifipark ism.
16:15 Érdi Panoráma ism.
16:45 Izörzök Örség 50/4 gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 26' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
17:15 Életem Afrika 17/10. rész magyar útifilm 27' ism. rend.: Cseke Zsolt
17:45 Ifipark ism.
18:15 Burleszk parádé
19:00 Híradó
19:20 Esti mese
19:30 HáziMozi ajánló
19:40 Négyeszmközt, beszélgetés aktuális témákról
19:55 Kézilabda-mérkőzés ÉTV-Érdi VSE– UKSE Szekszárd
21:25 Híradó ism.
21:40 Négyeszmközt ism.
21:55 Ifipark ism.
22:25 Érdi Panoráma ism.
22:55 HáziMozi ajánló ism.

május 17. kedd
08:00 Híradó ism.
08:15 Tea két személyre ism.
08:45 HáziMozi ajánló ism.
08:55 Életem Afrika 17/10. rész magyar útifilm 27' ism. rend.: Cseke Zsolt
09:20 Négyeszmközt ism.
09:35 Földközlelben ism.
10:05 Ifipark ism.
10:35 Kézilabda-mérkőzés ism. ÉTV-Érdi VSE– UKSE Szekszárd
15:00 Négyeszmközt ism.
15:15 Hit és Élet ism.
15:45 Izörzök Örség 50/4 gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 26' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
16:15 187 magazin ism.
16:45 Fény-Kép ism.
17:15 Ifipark ism.
17:45 Elszállt egy hajó a szélben... KEKSZ II/1. magyar dokumentumfilm 60' ism. rend.: Kisfaludy András
18:45 Burleszk parádé
19:00 Híradó
19:20 Esti mese
19:30 HáziMozi ajánló ism.
19:40 Négyeszmközt, beszélgetés aktuális témákról
19:55 Vitalitás, életmód magazin
20:25 Halálos tavasz magyar játékfilm 90' ism. rend.: Kalmár László fsz.: Karády Katalin, Jávor Pál
21:55 Híradó ism.
22:10 Négyeszmközt ism.
22:25 Vitalitás ism.
22:55 Ifipark ism.
23:25 HáziMozi ajánló

május 18. szerda
08:00 Híradó ism.
08:15 Hit és Élet ism.
08:55 Érdi Panoráma ism.
09:25 Négyeszmközt ism.
09:40 Vitalitás ism.
10:10 Ifipark ism.
10:40 Portrék a magyar műsorszórás történetéből V/4 Garai László I. magyar dok.film 58' ism. rend.: Tóth Péter Pál
11:40 Csillagszem ism. – Tabáni István
15:00 Négyeszmközt ism.
15:15 Ifipark ism.
15:55 Érdi Panoráma ism.
16:25 Tea két személyre ism.
16:55 Vitalitás ism.
17:25 Portrék a magyar műsorszórás történetéből V/4 Garai László I. magyar dok.film 58' ism. rend.: Tóth Péter Pál
18:25 Négyeszmközt ism.
18:40 Burleszk parádé
19:00 Híradó
19:20 Esti mese
19:40 Négyeszmközt, beszélgetés aktuális témákról
19:55 Mozgás, sportmagazin
20:25 Portrék a magyar műsorszórás történetéből V/5 Garai László II. magyar dok.film 68' rend.: Tóth Péter Pál
21:35 Híradó ism.
21:50 Négyeszmközt ism.
22:05 Mozgás ism.
22:35 Vitalitás ism.

május 19. csütörtök
08:00 Híradó ism.
08:15 Mozgás ism.
08:45 Hit és Élet ism.
09:25 Négyeszmközt ism.
09:40 Vitalitás ism.
10:10 Csillagszem ism. – Tabáni István
10:40 Ifipark ism.
11:10 Tea két személyre ism.
11:40 Portrék a magyar műsorszórás történetéből V/5 Garai László II. magyar dok.film 68' ism. rend.: Tóth Péter Pál
14:50 Négyeszmközt ism.
15:05 Vitalitás ism.

15:35 Portrék a magyar műsorszórás történetéből V/5 Garai László II. magyar dok.film 68' ism. rend.: Tóth Péter Pál
16:45 Ifipark ism.
17:25 Fény-Kép ism.
17:55 Mozgás ism.
18:25 Tea két személyre ism.
19:00 Híradó
19:20 Esti mese
19:40 Négyeszmközt, beszélgetés aktuális témákról
19:55 Fogadóóra, kérdezzon a polgármestertől!
20:25 Bibliái Szabadegyetem Énekek éneke 60'
21:25 Világ világa magyar dok.film 35' ism. rend.: Gulyás Gyula
22:00 Híradó ism.
22:15 Négyeszmközt ism.
22:30 Fogadóóra ism.

május 20. péntek
08:00 Híradó ism.
08:15 Mozgás ism.
08:45 Négyeszmközt ism.
09:10 Tea két személyre ism.
09:40 Bibliái Szabadegyetem Énekek éneke 60' ism.
10:40 Vitalitás ism.
11:10 Földközlelben ism.
15:00 Négyeszmközt ism.
15:15 Portrék a magyar műsorszórás történetéből V/5 Garai László II. magyar dok.film 68' ism. rend.: Tóth Péter Pál
16:25 Mozgás ism.
17:05 Vitalitás ism.
17:35 Földközlelben ism.
18:05 Életem Afrika 17/10. rész magyar útifilm 27' ism. rend.: Cseke Zsolt
18:35 Négyeszmközt ism.
18:50 Burleszk parádé
19:00 Híradó
19:20 Esti mese
19:40 Négyeszmközt, beszélgetés aktuális témákról
19:55 A jazz születésétől napjainkig, 24/5 Chicago aranykora 1917–1919 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkő Dixiland Band közreműködésével 43' rend.: Szegő Mihály narrátor: Bács Ferenc
20:40 Csillagszem ism. – Tabáni István
21:10 Híradó ism.
21:25 Négyeszmközt ism.
21:40 Tea két személyre ism.
22:10 Mojito buli, szórakozás, programok

május 21. szombat
08:00 Híradó ism.
08:15 Négyeszmközt ism.
08:30 Izörzök Liptód 50/5. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 35' Róka Ildikó és Móczár István műsora
09:05 Mojito ism.
09:35 Mozgás ism.
10:00 Mikrofonláz, ifjúsági magazin
10:30 Kézilabda-mérkőzés ism. ÉTV-Érdi VSE– UKSE Szekszárd
12:00 Bibliái Szabadegyetem Énekek éneke 60' ism.
15:15 Mikrofonláz ism.
15:45 Négyeszmközt ism.
16:00 Érdi Panoráma, heti események összefoglalója
16:30 Csillagszem – Heaven Street Seven
17:00 Mojito ism.
17:30 Aggódunk érted... Infarktus egészségügyi ismeretterjesztő film 58' forgatókönyv: Vácsi Szabó Márta
18:30 Izörzök Liptód 50/5. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 35' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
19:05 Érdi Panoráma ism.
19:35 Mikrofonláz ism.
20:05 Mojito ism.
20:35 A terrorista indiai játékfilm, 95' ism. rend.: Santosh Sivan fsz.: Ayesha Dharker, Anna Dukai Csak 12 éven felüli nézőinknek ajánljuk!
22:10 Mojito ism.
22:40 Mozgás ism.

május 22. vasárnap
08:00 Mikrofonláz ism.
08:30 Mozgás ism.
09:00 Csillagszem ism. – Heaven Street Seven
09:30 187 magazin – Ami a héten történt Pest megyében
10:00 Mojito ism.
10:30 Hit és Élet, vallás és civil társadalom
11:00 Mikrofonláz ism.
11:30 Prizma, nemzeti ségi magazin
12:00 Csillagszem ism. – Heaven Street Seven
15:00 A jazz születésétől napjainkig, 24/5 Chicago aranykora 1917–1919 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkő Dixiland Band közreműködésével 43' ism. rend.: Szegő Mihály narrátor: Bács Ferenc
15:45 Mikrofonláz ism.
16:15 Monda és valóság határán 5. rész Érd történelme (Reformkor II.) 30' ism. rend.: Bárány Dániel, szerk.: Beke Zita
16:45 Életem Afrika 17/11. rész magyar útifilm 27' rend.: Cseke Zsolt
17:15 Aki Miklós magyar filmvígjáték 95' rend.: Révész György fsz.: Hirtling István, Temessy Hédi
18:50 Elszállt egy hajó a szélben... KEKSZ II/2. magyar dokumentumfilm 61' ism. rend.: Kisfaludy András
19:50 Érdi Panoráma ism.
20:20 Hit és Élet ism.
20:50 Monda és valóság határán 5. rész Érd történelme (Reformkor II.) 30' ism. rend.: Bárány Dániel, szerk.: Beke Zita
21:20 Mikrofonláz ism.
21:50 A jazz születésétől napjainkig, 24/5 Chicago aranykora 1917–1919 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkő Dixiland Band közreműködésével 43' ism. rend.: Szegő Mihály narrátor: Bács Ferenc
22:35 Érdi Panoráma ism.